

Elviira Reisenberg

Priihospitali ämmaemanda päev

1815

Ämmaemand vaatab ema üle ja kuna kõik märgid annavad aimu, et laps võib peagi sündida, juhendab ta pereisa sooja vett keetma ja valmistub koos emaga ohtrate rättide ning puhaste kaltsudega ette uue ilmakodaniku saabumiseks.

00.38, karge südaöö
Sünnitus venib varaste öötundideni ja Elviira jõuab nüüdseks öökülma korterisse tagasi alles vastu koitu. Uus päev on alanud.

Just selline võis olla ühe ämmaemanda argipäev 19. sajandi esimeses pooles.

15. jaanuar 1815, enne päikesetõusu

On külm talvehommik ja Elviira päev algab nagu iga teine. Kõigepealt tuleb tal teha hommikukarges ühetoalises korteris pliidi alla tuli ja valmistuda eesootavaks päevaks. Õhe kuumaga keedab ta nii pesuvee kui ka praeb hommikuse munapudru.

Kuigi hommik on taas äravahetamiseni sarnane eelnevatega, siis lõunaks on Elviiral vaja jõuda Aleksandra sünnitusasutusse (seal asus tol ajal vaesetemaja ja haigla sünnitusosakond, hoonestik kuulus Priihospitalile). Kirurgilt oli enne lõunat jõudnud teade, et õõga saabus sünnitusmajja üks valla-sema, kel on teel tema esimene laps. Lisaks tuleb tal enne õhtut jõuda vanalinna, et aidata üht naist koduse sünnitusega.

12.03, minutid pärast kirikukella
Elviira seab sammud Aleksandra sünnitusmajja poole. Seal ootab teda ees valvearst, kes palub ämmaemandal anda hinnang öösel saabunud vallase-male ja arutada kirurgiga, kuidas oleks kõige targem peatselt toimuvale sünnitusele läheneda.

Elviira põhiülesandeks on olla toeks sünnitajale ja nõuga abiks arstile, kes ka üldjuhul võtab sünnituse vastu. Tavaliselt moodustavad Elviira põhitöö koduvisiidid, sest haiglasse tullakse sünnitama harva.

15.36, talvine päike on juba loojumas
Elviira suundub vanlinna lootuses, et eelneval päeval saadatud kutse on veel aktuaalne. Sünnitustega ei tea ju kunagi. Kohale jõudes aga ei ole lap-seootuses majapidamises võrreldes eilsega midagi drastiliselt muutunud.

Dr Karl-Eduard Sibul

Peearsti päev, 5. august 1921

On lämbe varahommik
Peearsti päev algab varavalges korrespondentsile vastamisega. Temani on jõudnud kiri pikaajaliselt patsiendilt A. H. Tammsaarelt, kes seletab põhjalikult, kuidas uue kuu saabumisega olla nädal tagasi tekkinud käe haav mädanema läinud. Dr Sibul kirjutab nappide ja täpsete sõnadega vastu kõige otstarbelisemad soovitusid raviks. Seejärel suundub ta Keskaigemaja poole.

7.55, Väike Liiva tänava poolne sissepääs
Haiglasse jõudes märkab ta oma kabineti ukse taga mitut murelikku nägu. Selgub, et kõigil on esmapilgul küll erinev, ent siult identne probleem. Haiglas ei ole piisavalt ruumi. Dr Sibul annab selle peale korralduse sünnitusosakonda mitte mahtuvad emad ümber paigutada seespidiste haiguste osakonda. Meditsiiniõe lahkudes hakkab ta koostama kirja, milles palub haigemaja kasutusse rohkem ressursse, et saaks luua lisaruume.

Peeter Mardna

Tallinna Vabariikliku Haigla laborandi argipäev, 18. november 1962

13.12, tagasi tööle
Päeva teine pool algab vere hüübimise analüüsiga. Selleks valab Peeter vere suuremasse anumasse ja paneb käima stopperi. Siis hakkab ta anumat loksutama ja teeb seda seni, kuni veres tekivad esimesed silmaga nähtavad klombid. Keeruliseimad asjad vaatab alati üle ka doktor.

17.30, treening
Peetri tööpäev kestab küll neljani, kuid pärast seda läheb ta haigla kõrval asuvasse Kalevi spordihalli. Seal valmistub ta üldkehalise treeninguga uueks sündmishooajaks.

20.30, õhtu
Spordihallis veedab ta peaaegu kolm tundi. Seejärel suundub koju õhtusöö-gile koos perega. Hetkel elab Peeter koos vendadega kodus, seega aruta-mist ja tulevikuplaanide tegemist on iga õhtul rohkelt.

22.12, uneaeg
Veidi pärast kümnet loeb Peeter veel erialast raamatut ja sõtib varakult unele.

Just selline võis olla laborant Peeter Mardna argipäev Nõukogude Liidu hiilgeajal.

Hommik

Peetri silmad avanevad poole seitsmest. Minutid hiljem on tal seljas tree-ningvorm. Ta jookseb Kadrioru parki ja alustab igahommikust võimlemist. Seejärel sõrgib ta tagasi koju, et jõuda enne kaheksat haiglasse.

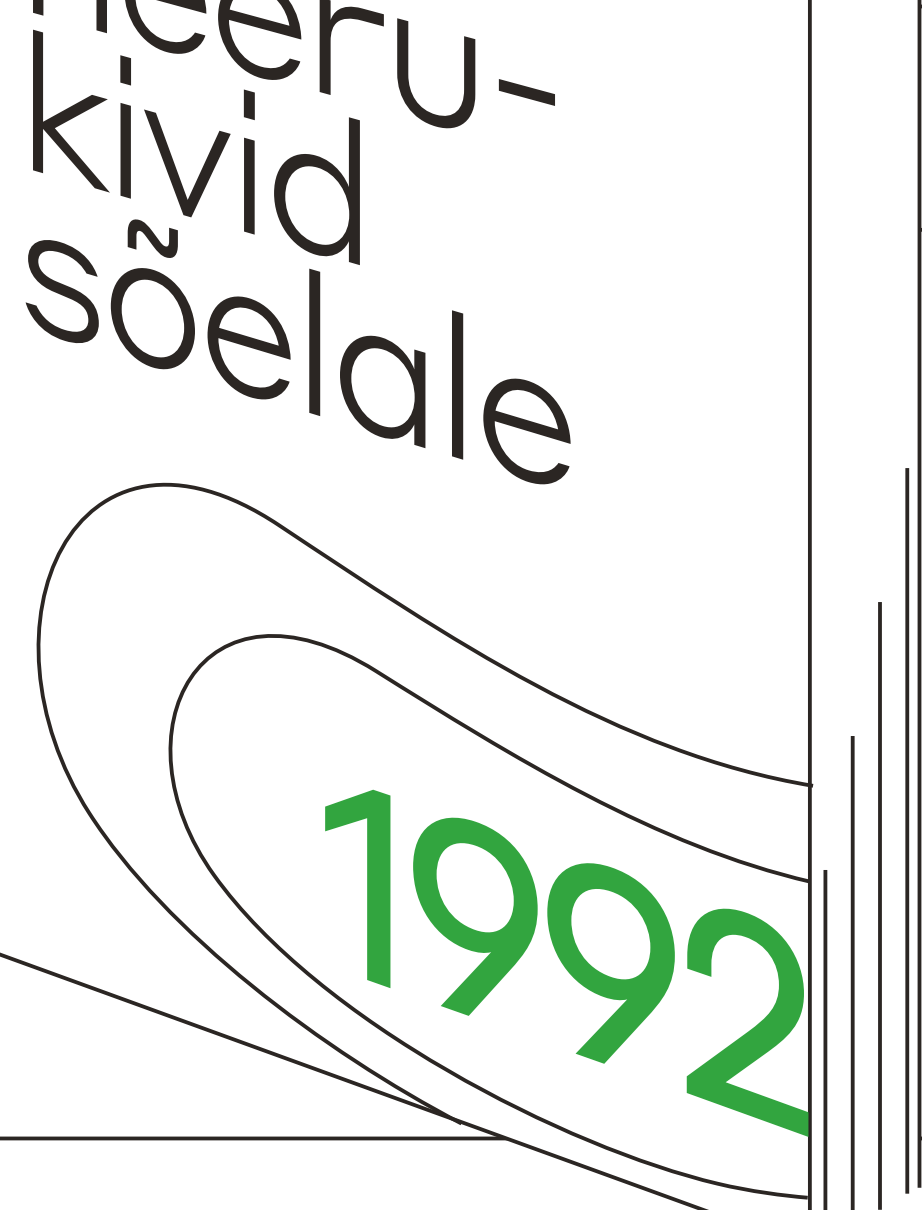
07.55, haigla labor
Peeter saabub tööle veidi enne teisi ja alustab päeva ahju kütmisega. Köetav ruum ei ole isegi otseselt labor, vaid vana kahetoaline puumaja Ravi tänava hoovis – üks tuba kliiniliste ja teine biokeemia testide jaoks. Mõne minuti pärast saabuvad ka Peetri kollegid. Kõik naised. "Nais-tetöödel" ja "meestetöödel" vahet ei tehta – kogu kollektiiv on väga töökas ja ühteoidev.

10.15, veresuhkru määramine
Kui ruum on soe, toob õde peamajast hommikused vereproovid. Päeva esi-mene pool lähebki Peetril saadud proovide veresuhkru taseme määrami-sele. Üks vereanalüüs võtab Hagedorn-Jenseni meetodil aega 3–4 tundi. Selleks peab ta verd mitmeti töötlemata. Ta ajab kõigepealt vere keema. Seejärel filtreerib saadud aurud ja lahustab tulemuse. Kogu protsess lõpeb FEK aparaadiga, mis mõõdab veres oleva suhkru tihedust. Korraga saab ta teha ainult 16 analüüsi.

12.38, lõunapaus
Samal ajal, kui FEK aparaat verd töötleb, teeb Peeter lõunapausi. Paar korda aastas saab ühe protseduuriõe käest ka Kalevi šokolaadivabrikust välja smugeldatud maiuseid. Kahjuks täna pole see päev.

Reet Peeterson

Urologia osakonna protseduuriõe argipäev, 27. märts 1992

13.00, vaikus pärast tormi
Päeva teine pool tuleb oodatust rahulikum. Vaja on toad koristada ja vaa-data, millist sidumismaterjali marlist valmistada. Lisaks on vaja otsusta-da, milliseid tarvikuid trumlitega sterilisatsiooni saata ja mida peab sterili-saatoris ise keetma. Suured loputussüstlad peab ta kindlasti läbi keetma ja jälgima, et nad põhja ei kõrbeks.

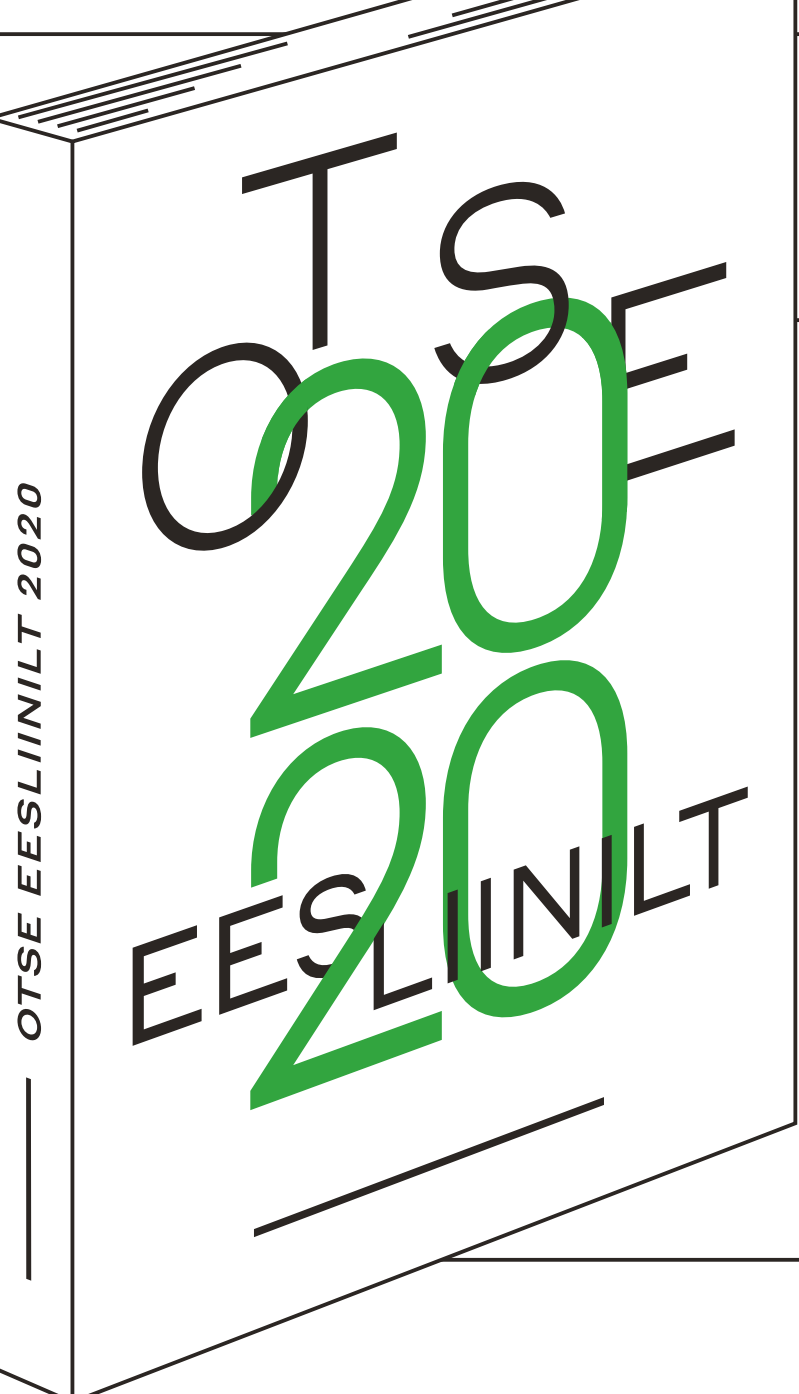
16.00, seekord varem õhtule
Täna Reedal kohakaasluse alusel lisatunde teha ei tule, seega sõtib ta end juba enne viit kodu poole. Plaan on minna abikaasaga koos teatrisse.

17.32, minutid enne teatrit
Kuju jõudes valmistab ta lastele süüa, riietab end peoriidesse ja suundub kaasaga vaatama uuslavastust "Väike sümfoonia".

22.30, ilus õhtu
Teatrist koju jõudes on lapsed juba magama läinud. Vaid taldrikud peseb Reet veel enne südaööd ja sõtib maga ka ise valmistada. Noor vabariik tema akna taga läheb vastu oma esimesele kevadele.

Dr Krista Ress

Allergoloog-immunoloogi argipäev, 17. september 2020

6.30, äratuskell alustab päeva
Krista ei ole hommikuinimene ja magab kunil äratuskellani. Pärast ärka-mist võtab ta ette hommikused toimetused, seejärel äratab üles oma vanema lapse. Pärast hommikusööki, umbes kell 7.15 on mõlemad valmis ja algab hommikune sõit tööle, mille sisse mahub ka peatus lapse kooli ees.

08.13, hommikused ringid
Umbes selleks ajaks on ta jõudnud tööle allergoloogia-immunoloogia kes-kusesse. Ta vahetab tavariided töövormi vastu ja alustab päeva meilide lu-gemisega. Mõni hetk hiljem vajavad ta värehalepanu polikliiniku osastavad patsiendid. Enne seda külastab ta päevarahvalepavaid patsiente. Ootlavus-ringilt saadud info ja muudatused edastab ta kollegidele ning suundub see-järel vastuvõttu.

10.00, eriarsti vastuvõtt
Tänu e-koostulatavale võimalustele saavad patsiendit abi ilma kohale tuel-mata. See tähendab, et dr Ressi vastuvõtule satub mõnel päeval vaid tõeliselt keerulisi juhtumeid. Täna on polnud mingi erand – juba enne lõunat tuleb kahtlustada immuunsüsteemi puudulikkust. See tähendab haigusi pikemat vastustada ja rohkemaid teste, kui patsiendi algupärase saatdiagnoosiga arvata võis.

13.05, kiire arutelu lõunalauas
Kaheksa konsultatsiooni hiljem on päev lõunasse jõudnud. Dr Ress suundub osakonna puhketuppa, et lõunal arutada kolleegidega ühte keerulisemat juhtumit.

13.28, kõigepealt patsient, siis paberimajandus
Pärast lõunat jätkub doktori vastuvõtt. Kuigi ta on märganud, et postkasti on saabunud oodatust rohkem kirju, siis patsiendi vajadused kaaluvad üle paberimajanduse. Vastuvõtuaeg on ju pühendatud just neile. Pärastlõunal jõuab Krista tegelema veel kümnekonna uue patsiendiga.

16.30, hetked perele
Krista tööpäev lõpeb ametlikult küll kell 16.30, kuid nüüd alles algab aeg ad-ministratiivseteks töödeks. Järgmised 45 minutit vastab ta päeva jooksul tulnud kirjadele. Osa tänastest vastuvõttudest tuleb kanda süsteemi aga kodus, sest käes on aeg tuua noorem laps lasteaiast. Umbes 18.20-ks jõu-takse koju. Õhtusöögilaua taga on kogu pere koos, räägitakse päeva mul-jeid ja tehakse plaane järgmiseks päevaks. Krista jälgib, et vanemal lapsel on homeks kõik õpitud ja et nooremal on järgmiseks lasteaiapäevaks kõik olemas.

20.42, töö arsti ei murra
Pärast perekondliku õhtusööki suundub dr Ress taas arvutisse, et sisetada süsteemi veel sisestamata vastuvõttude. Infot on palju ja mitmed juh-tumid vajavad homme saara kolleegiga läbi arutamist. Õnneks jõuab ta hai-guslood sisestatud napilt enne õhtust veebiseminari, kus arutatakse pike-malt immuunpuudulikkuse tekke, õigeaegse avastamise ja ravi üle.

22.05, aeg iseendale
Kätte on jõudnud laste uneaeg. Krista sõtib lapsed magama, sõtib end mu-gavalt diivaninurka ja avab erialase raamatu, mida on pikemat aega taht-nud lugeda. Tunnike aega iseendale.

00.10, uinumine